

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Олександр ГОЛОВКО

31 "серпня" 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Основи наукових досліджень

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародні відносини»
Вид дисципліни	обов'язкова

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«30» серпня 2022 року, протокол № 1

Розробники програми:
Філатова Ольга, к.і.н., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «26» серпня 2022 року, № 1

Завідувачка кафедри

(підпис)

Людмила НОВИКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітніх програм.

Гарант освітньої програми «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня

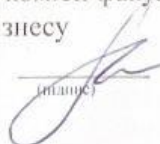

Свєнія СОЛОВИХ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “**Основи наукових досліджень**” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «**Міжнародні відносини**» за спеціальністю **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»**

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок з організації та проведення наукового дослідження на першому (бакалаврському) рівні для вирішення складних задач та проблем в процесі здійснення майбутньої професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, міжнародного співробітництва та зовнішньої політики.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни “Основи наукових досліджень” є:

– **формування наступних загальних компетентностей**

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК16. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

– **формування наступних фахових компетентностей**

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти (слухачі) знатимуть основи організації та проведення дослідження з метою отримання практичних висновків та результатів, що можуть бути застосовані у сфері міжнародних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-
Семестр	
1-й	-
Лекції	
32 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
56 год.	-
Індивідуальне завдання	
-	

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

PH10. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

PH12. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

PH25. Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні засади наукових досліджень

Тема 1. Наука, наукові знання, наукове дослідження

Наука як особлива форма людської діяльності. Виникнення і розвиток науки. Основний продукт мета та функції науки. Структура науки. Поняття, завдання та розділи наукознавства. Класифікація наук.

Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні

Законодавство України про наукову діяльність, вищу освіту, підготовку та атестацію наукових кадрів. Організаційна структура науки в Україні. Система вищої освіти в Україні. Міжнародне співробітництво вчених. Наукові школи.

Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи

Поняття та класифікація наукових досліджень. Поняття, мета, завдання та форми науково-дослідної роботи здобувачів. Етичні принципи та норми наукової діяльності.

Тема 4. Особливості наукової мови

Науковий стиль української мови. Мовні засоби наукового стилю. Текст як форма існування наукових знань. Особливості мовного етикету в науковій діяльності.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття, види та ознаки інформації. Види інформаційного забезпечення наукових досліджень. Основні види видань, передбачені Національним стандартом України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

Тема 6. Академічна доброчесність та етика в наукових дослідженнях

Поняття авторського права. Поняття академічної доброчесності. Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Тема 7. Методологія наукових досліджень

Поняття та функції методології наукових досліджень. Поняття методу наукового дослідження та його основні риси. Система методів наукового дослідження. Загальнонаукові методи наукових досліджень. Конкретнонаукові методи наукових досліджень.

Розділ 2. Організація проведення наукових досліджень

Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень

Бібліотека як інтелектуальний центр суспільства. Основи пошуку джерел наукової інформації у бібліотеці. Загальна характеристика Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Основи пошуку джерел наукової інформації в електронних та Інтернет-бібліотеках.

Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення

Розроблення програми наукового дослідження. Наукова проблема та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Мета і завдання дослідження. Складання плану дослідження, розроблення методології дослідження та обґрунтування наукових гіпотез. Пошук та збір наукової інформації. Аналіз та інтерпретація наукової інформації. Підведення підсумків наукового дослідження.

Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень

Поняття результатів наукового дослідження та основні вимоги до них. Сутність наукової публікації, її основні види. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності. Дискусія як форма апробації наукового дослідження.

Тема 11. Загальні вимоги щодо підготовки, оформлення та захисту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра

Поняття, основні та загальні вимоги щодо змісту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Основні етапи підготовки курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Структура та технічне оформлення курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра. Підготовка до захисту та захист курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах				Обсяг у годинах			
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пз	с.р.		л	п	с.р.
Розділ 1. Теоретичні засади наукових досліджень								
Тема 1. Наука, наукові знання, наукове дослідження	7	2	2	3				
Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні	6	2	2	2				
Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи	6	2	2	2				
Тема 4. Особливості наукової мови	7	2	2	3				
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	6	2	2	2				
Тема 6. Академічна доброчесність та етика в наукових дослідженнях	6	2	2	2				
Тема 7. Методологія наукових досліджень	6	2	2	2				
Розділ 2. Організація проведення наукових досліджень								
Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень	37	8	8	21				
Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення	11	4	2	5				
Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень	10	2	4	4				

Тема 11. Загальні вимоги щодо підготовки, оформлення та захисту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра	18	4	4	10				
Усього годин	120	32	32	56				

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Назва теми	Кількість годин
	Денна
Тема 1. Наука, наукові знання, наукове дослідження <ul style="list-style-type: none"> • поняття науки, наукових знань; • не наукові знання, їх корисність; • наукові дослідження, типи наукових досліджень; • рівні наукових досліджень; • методи наукового пізнання; • теорії, концепції, моделі. 	2
Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні <ul style="list-style-type: none"> • організаційна структура науки в Україні; • наукові школи; • етапи проведення дослідження, його учасники; • міжнародне співробітництво вчених, комунікації; • джерела фінансування наукових досліджень. 	2
Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи <ul style="list-style-type: none"> • практична проблема, дослідницьке питання та тема наукового дослідження; • об'єкт та предмет наукового дослідження. • мета і завдання дослідження; складання плану дослідження. 	2
Тема 4. Особливості наукової мови <ul style="list-style-type: none"> • написання наукового тексту: основні правила та рекомендації; • оформлення та підготовка таблиць, рисунків, формул; • правила оформлення літератури. 	2
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень <ul style="list-style-type: none"> • роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів; • структура та призначення наукових документів; 	2

<ul style="list-style-type: none"> • принципи збору інформаційного матеріалу. 	
<p>Тема 6. Академічна доброчесність та етика в наукових дослідженнях</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття академічної доброчесності; • основні нормативні документи закладу, що регламентують дотримання принципів академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу; • академічна доброчесність ученого; • етика у наукових дослідженнях; • наслідки порушення етичних норм ученим 	2
<p>Тема 7. Методологія наукових досліджень</p> <ul style="list-style-type: none"> • методологічні засади наукового дослідження; • поняття дослідницького дизайну; • поняття методу наукового дослідження; • основні поняття дослідження: конструкції, змінні, типи змінних; • вимірювання конструкцій, шкали; • обґрунтування репрезентативної вибірки 	2
<p>Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень</p> <ul style="list-style-type: none"> • основи пошуку джерел наукової інформації у бібліотеці; • основи пошуку джерел наукової інформації в електронних та Інтернет-бібліотеках. • робота з базами даних, їх джерелами, отримання доступу до літератури; • робота з різними статистичними даними. 	8
<p>Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення</p> <ul style="list-style-type: none"> • актуальність досліджуваного питання; • бібліографічний аналіз теми дослідження; • методи аналізу даних: кількісні та якісні; • обробка даних статистичним методом; • інтерпретація отриманих результатів. 	2
<p>Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні рекомендації щодо структури викладення матеріалу; • правила оформлення результатів дослідження. 	4
<p>Тема 11. Загальні вимоги щодо підготовки, оформлення та захисту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра</p> <ul style="list-style-type: none"> • курсова робота як самостійне навчально-наукове дослідження студента; 	4

<ul style="list-style-type: none"> • підготовка до захисту та захист курсової роботи; • кваліфікаційна робота бакалавра, як самостійна навчально-дослідницька праця 	
Разом	32

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Види, зміст самостійної роботи	Денна форма
<p>Тема 1. Наука, наукові знання, наукове дослідження <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати логіко-структурні схеми.</p>	2
<p>Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати логіко-структурну схему.</p>	2
<p>Тема 3. Поняття наукового дослідження та науково-дослідної роботи <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей.</p>	2
<p>Тема 4. Особливості наукової мови <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; визначити стиль мови текстів.</p>	3
<p>Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати логіко-структурну схему.</p>	2
<p>Тема 6. Академічна доброчесність та етика в наукових дослідженнях <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей.</p>	2
<p>Тема 7. Методологія наукових досліджень <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; підготувати логіко-структурну схему; проаналізувати та визначити методи наукової статті.</p>	2
<p>Тема 8. Систематизація та основи пошуку інформації в традиційних, електронних та Інтернет-бібліотеках при проведенні наукових досліджень <i>Завдання:</i> Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації</p>	21

доповідей.	
Тема 9. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи його проведення Завдання: Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; поділитися на групи та розробити програми гуртка.	5
Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень Завдання: Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями семінарського заняття; підготувати презентації доповідей; підготувати есе.	4
Тема 11. Загальні вимоги щодо підготовки, оформлення та захисту курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра Завдання: Ознайомитися з лекційним матеріалом та з рекомендованою літературою за темою та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; розробити план та вступ кваліфікаційної роботи бакалавра.	10
Разом	56

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Основи наукових досліджень»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН10.	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН12.	Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.	Лекція, тестування, тренінгові завдання з формулювання теми, мети, гіпотез тощо	Оцінювання тренінгових завдань, тестування, залікова робота

PH25	Демонструвати лідерства, приймати відповідати за роботу. навички самостійно рішення, командну роботу.	Лекція, надання зворотного зв'язку, виконання творчих завдань у командах, симуляції, проведення аналізу отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних задач, оцінювання роботи над науковим текстом, залікова робота
------	---	---	---

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді опитування на семінарських заняттях);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок проводити фокус-групи, складати анкети, збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 5 балів. Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань залікової роботи – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Заліковий білет складається з двох теоретичних питань. Питання оцінюються по 20 балів.

За бажанням (та за згодою викладача) студент має можливість обрати тестову форму залікового завдання (білет містить 40 тестових завдань, студент одержує 1 бал за кожен вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження форс-мажорних обставин здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожен вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному купці (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5981>).

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Виступи з доповідями на семінарських заняттях, підготовка презентацій, командна робота тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, підготував докладну доповідь, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	5-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, підготував доповідь, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, підготував неповну доповідь тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-0
Активна участь в обговоренні	виставляється здобувачу вищої освіти, який продемонстрував досконалі знання проблеми, здатність логічно формулювати та доводити власну думку	1-2

ключових проблем в межах семінарських і лекційних занять		
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано їх доводити	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення і неточності при відповідях на питання та неточні обґрунтування власної думки	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але погано орієнтується в джерелах, припускається помилок, нелогічно викладає матеріал	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його суті, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно	0-5

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточне оцінювання роботи студентів на практичних заняттях та самостійної роботи												Всього	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11				
4	2	4	4	5	2	5	19	5	5	5	60	40	100	

Залік – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1– 49	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
3. Корягін, М. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Алерта, 2014 . 620 с.
4. Сидоренко, Н. М., Волобуєва А. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2015 . 211 с.
5. Юрченко, С.О., Юрченко О. Є., Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 . – 203 с.

Допоміжна література

6. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с
7. Cooper, D.R. & Schindler, P.S. (2014). Business Research Methods. New York: McGraw Hill.
8. Creswell, J. (2017). Qualitative Inquiry and Research Design. Thousand Oaks: Sage Publications.
9. Kumar, R. (2014). Research Methodology. Thousand Oaks: Sage Publications.
10. Creswell, J. (2018). Research Design. Thousand Oaks: Sage Publications.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Національний стандарт України. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила». ДСТУ 3582:2013. Видання офіційне. К.: Мінекономрозвитку України, 2014. 16 с. URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
2. Національний стандарт України. «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Видання офіційне. К.: Держспоживстандарт України, 2016. 47 с. URL: <https://zounb.zp.ua/resource/GOST/index.html>
3. Про введення в дію рішення Вченої Ради з питання «Про затвердження порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів»

від 27.02.2020 р. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/poryadok-1.pdf>

4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) (презентація). URL:

https://www.univer.kharkov.ua/docs/SAIUP_Presentation.pdf

5. Чому не наукові знання є корисними? URL: https://www.ted.com/talks/hindou_oumarou_ibrahim_indigenous_knowledge_meets_science_to_take_on_climate_change?language=uk#t-100364

6. Як прості ідеї призводять до наукових відкриттів. URL: https://www.ted.com/talks/adam_savage_how_simple_ideas_lead_to_scientific_discoveries/transcript

7. Як працюють фокус-групи. URL: https://www.ted.com/talks/hector_lanz_how_do_focus_groups_work/transcript?language=uk

8. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint>

9. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. URL: <http://international-relations.knukim.edu.ua/>

10. Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки. URL: <http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/ir-ps>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обставин освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень із заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «**Основи наукових досліджень**» (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5981>).

13. Перелік питань до заліку

1. Виникнення і розвиток науки.
2. Поняття, мета, завдання та функції науки.
3. Розділи наукознавства та їх характеристика.
4. Класифікація наук.
5. Організаційна структура науки в Україні.
6. Система вищої освіти в Україні.
7. Характеристика основних секторів організації науки в Україні.
8. Рівні та ступені (кваліфікації) вищої освіти, їх характеристика.

9. Поняття та класифікація наукових досліджень.
10. Поняття, мета, завдання та форми науково-дослідної роботи здобувачів.
11. Науково-дослідна робота здобувачів, що включається в навчальний процес.
12. Науково-дослідна робота здобувачів, що виконується здобувачами в позанавчальний час.
13. Етичні принципи та норми наукової діяльності.
14. Характерні риси наукового стилю української мови та його підстилів.
15. Мовні засоби наукового стилю.
16. Особливості лексики та фразеології наукового стилю.
17. Особливості мовного етикету в науковій діяльності.
18. Текст як форма існування наукових знань.
19. Поняття, види та ознаки інформації.
20. Основні види видань, передбачені Національним стандартом України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».
21. Об'єкти авторського права.
22. Види інформаційного забезпечення наукових досліджень (професійна інформаційна комунікація, пізнавальність інформації, зміст інформаційного забезпечення).
23. Особисті немайнові та майнові права автора на твір.
24. Види порушень академічної доброчесності, їх характеристика.
25. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності.
26. Поняття, функції та рівні методології наукових досліджень.
27. Система загальнонаукових методів наукових досліджень.
28. Співвідношення між методологією, методикою та методами дослідження.
29. Методи наукових досліджень, які використовуються у галузі знань 29 «Міжнародні відносини».
30. Загальна характеристика Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.
31. Класифікаційні інформаційно-пошукові мови.
32. Вербальні інформаційно-пошукові мови.
33. Поняття та види бібліотечних каталогів.
34. Види бібліотек.
35. УДК та ББК.

36. Розроблення програми наукового дослідження.
37. Обґрунтування наукових гіпотез та їх перевірка.
38. Наукова проблема та тема наукового дослідження.
39. Об'єкт та предмет наукового дослідження.
40. Формулювання мети і завдань наукового дослідження.
41. Етапи пошуку та збору наукової інформації.
42. Основи пошуку джерел наукової інформації в електронних та Інтернет-бібліотеках.
43. Основні вимоги до результатів наукових досліджень.
44. Форми звітності, апробації та впровадження результатів наукових досліджень.
45. Функції наукової публікації.
46. Порядок роботи з джерелами наукової інформації. Виписка, анотація, конспект.
47. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності.
48. Дискусія як форма апробації наукового дослідження.
49. Помилки при проведенні наукової дискусії.
50. Загальні правила оформлення бібліографічних описів джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
51. Загальні правила оформлення бібліографічних описів джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».
52. Поняття та особливості складання внутрішньотекстового, підрядкового та позатекстового бібліографічних посилань відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
53. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових дослідженнях.
54. Загальні вимоги до підготовки та оформлення наукових статей.
55. Загальні вимоги до підготовки та оформлення наукової монографії.
56. Загальні вимоги до підготовки та оформлення реферату.

57. Загальні вимоги до підготовки та оформлення тез наукової доповіді.
58. Основні вимоги до структури та технічного оформлення курсової та кваліфікаційної роботи бакалавра.
59. Поняття та основні етапи підготовки курсової роботи.
60. Поняття, підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи бакалавра.